

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 243

van **EMMILY TALPE**

datum: 7 maart 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Export pluimveevlees naar Zuid-Afrika - Importheffing

Tijdens de vorige legislatuur was er een handelsgeschil ontstaan tussen Zuid-Afrika en de Europese Unie met betrekking tot pluimveevlees. Voormalig collega Francesco Vanderjeugd ondervroeg toenmalig minister-president Bourgeois en de minister van Landbouw hierover (schriftelijke vraag nr. 241 van 2 mei 2018 aan minister-president Bourgeois). Concreet ging het hierom: een handelsakkoord tussen de Europese Unie en Zuid-Afrika zorgt ervoor dat vanuit Europa pluimveevlees naar Zuid-Afrika kan worden geëxporteerd zonder importheffingen. De Zuid-Afrikaanse pluimveesector heeft hierop een eerste keer gereageerd in 2014 door een antidumpingclausule te eisen. Met succes, want inmiddels werd een antidumpingheffing opgelegd aan de Europese exporteurs. Een nieuwe aanval van de Zuid-Afrikaanse producenten op Europees pluimveevlees kwam er door een beroep te doen op de safeguardclausule, waardoor een heffing van 37% van de waarde van het geëxporteerde product zou worden geheven indien deze wordt toegestaan. Alle betrokken partijen dienden daarop een dossier in bij de ITAC, de International Trade Administration Commission of South Africa.

In december 2016 kondigde de Zuid-Afrikaanse overheid vervolgens aan dat er een voorlopige importheffing werd ingesteld van 13,9% op de invoer van kippenvlees uit de EU. Die maatregel zou van kracht blijven tot 3 juli 2017, waarna de overheid kon beslissen een definitieve heffing in te voeren. De voorlopige heffing werd nog niet vervangen door een definitieve heffing op het tijdstip waarop schriftelijke vraag nr. 241 van 2 mei 2018 werd beantwoord. De EU vocht deze maatregel trouwens aan omdat de ITAC zich zou hebben gebaseerd op gegevens uit het vorige handelsakkoord tussen de EU en Zuid-Afrika, en niet op het op 10 oktober 2016 in werking getreden European Partnership Agreement (EPA).

1. a) Welke evoluties zitten er in het dossier sinds mei 2018?
 - b) Werd er meer bepaald een definitieve heffing ingevoerd? Zo ja, hoeveel bedraagt die?
 - c) Kwam er een uitspraak over de aanvechting van de beslissing door de EU? Zo ja, welke?
 - d) Heeft de EU uiteindelijk een zaak aangespannen bij de Wereldhandelsorganisatie?
2. a) Hoeveel pluimveevlees werd vanuit Vlaanderen jaarlijks geëxporteerd naar Zuid-Afrika in de periode 2018-2021?

- b) Welk aandeel nam het slachtafval daarbij telkens in?
 - c) Hoeveel bedroeg de totale jaarlijkse som van de export naar Zuid-Afrika en welk procentueel aandeel nam de export naar Zuid-Afrika jaarlijks in ten aanzien van de totale export vanuit Vlaanderen?
 - d) Heeft de export van Vlaams pluimveevlees naar Zuid-Afrika tijdelijk stilgelegen wegens de vogelgriep?
 - e) Welke impact heeft covid gehad op de export van Vlaams pluimveevlees naar Zuid-Afrika?
3. a) Welke andere land- en tuinbouwproducten werden jaarlijks vanuit Vlaanderen geëxporteerd naar Zuid-Afrika in de periode 2018-2021?
- b) Hoeveel bedroeg het aantal en de handelswaarde?
4. Hoeveel bedroeg de handelsbalans tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika jaarlijks in de periode 2018-2021?
5. a) Hoeveel en welke land- en tuinbouwproducten werden vanuit Zuid-Afrika jaarlijks in Vlaanderen geïmporteerd in de periode 2018-2021?
- b) Welke waarde vertegenwoordigde die import per jaar?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (243), Hilde Crevits (434).

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 243 van 7 maart 2022

van **EMMILY TALPE**

1. a-b-c) In september 2018 legde de douane-unie van zuidelijk Afrika (SACU) een extra tarief van 35,3% op voor pluimveevlees uit de EU¹. Het gaat om zogenaamde 'vrijwaringsmaatregelen'. Dit tarief verlaagt geleidelijk over een periode van drieënhalf jaar. De Vlaamse export van pluimveevlees naar Zuid-Afrika viel door deze maatregel drastisch terug: terwijl de uitvoer in 2017 nog 24.685.000 EUR bedroeg, ging het in 2018 slechts om 28.000 EUR.

Bovendien kwamen deze vrijwaringsrechten bovenop de antidumpingrechten die Zuid-Afrika in februari 2015 al opgelegde op de invoer van bevroren stukken kip met been uit drie EU-lidstaten, met name Nederland, ex-lidstaat Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Deze antidumpingrechten bedroegen respectievelijk maar liefst 22,81%, 30,99% en 73,33%.

Daarenboven opende Zuid-Afrika voor dit product in februari 2021 een nieuw antidumpingonderzoek voor Polen, Ierland, Denemarken en Spanje. Begin 2022 stelde Zuid-Afrika tijdelijke, bijkomende anti-dumpingtarieven in voor pluimveevlees met been tegen Brazilië en de vier vermelde Europese lidstaten. Dit voor de periode januari 2022 tot juni 2022. Negen landen die de afgelopen periode regelmatig pluimveevlees exporteerden richting Zuid-Afrika hebben aldus te maken met antidumpingheffingen: de Verenigde Staten, Brazilië, Spanje, Polen, Ierland, Denemarken, Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

De EU kaartte de zaak aan op verschillende bilaterale fora, vervolgens werd op 14 juni 2019 een formele consultatie met SACU gevraagd, dit onder hoofdstuk drie (Geschillenbeslechtsprocedures) van het *Partnership Agreement* (EPA) tussen de EU en de Southern African Development Community (SADC). Consultaties in september 2019 brachten geen oplossing. Op 29 november 2021 werd officieel een panel opgericht om het geschil te beslechten. Op 8 december 2021 werd het [procedureplan](#) voor dit panel aangenomen. Hierin staat dat de partijen gehoord werden en dat ze hun schriftelijke tussentkomsten indienden. Het panel zal op 7 april 2022 een tussentijds rapport publiceren. De partijen hebben vijftien dagen de tijd om te reageren. Het uiteindelijke rapport zal ten laatste op 6 juni 2022 verschijnen.

Uiteraard steun ik de Commissie in haar inspanningen om deze zaak uit te klaren en deze handelsbarrière te verwijderen.

- d) Er werd geen zaak aangespannen bij de Wereldhandelsorganisatie (WTO).
2. a) Tabel 1 geeft de export van pluimveevlees vanuit België naar Zuid-Afrika weer. Het product dat uitgevoerd werd, betreft uitsluitend bevroren delen zonder been zoals vleugels, ruggen, halzen en dijen.

¹ Onder hoofdingen 0207.14.91; 0207.14.93; 0207.14.95; 0207.14.96; 0207.14.97; 0207.14.98 en 0207.14.99.

Tabel 1. Evolutie van de uitvoer van pluimveevlees richting Zuid-Afrika

(volume in ton)	2018	2019	2020	2021
Pluimveevlees	405	27	25	344

Bron: Agri-Food Data Portal (EU)

- b) Er werd in de periode 2018-2021 geen slachtafval uitgevoerd naar Zuid-Afrika.
- c) Tabel 2 geeft een overzicht van de Vlaamse export naar Zuid-Afrika en het aandeel ervan in de totale Vlaamse export. De toename van de export naar Zuid-Afrika in 2021 is vooral te danken aan de sterke exporttoename van minerale producten en producten van de chemische industrie.

Tabel 2. Vlaamse export naar Zuid-Afrika en aandeel in totale Vlaamse export

	2018	2019	2020	2021 (eerste 11 maanden)
Totale Vlaamse uitvoer naar Zuid-Afrika (in euro)	732.532.965	768.249.206	702.682.475	1.011.406.390
Aandeel in totale Vlaamse uitvoer	0,3%	0,4%	0,3%	0,4%

Bron: NBB

- d) De export van pluimveevlees van België naar Zuid-Afrika lag quasi permanent stil sinds de uitbraak van vogelgriep in 2016-2017. Het embargo is nog steeds niet opgeheven. De uitbraken in 2021 en 2022 hebben dit dossier verder vertraagd.
- e) Omdat de export van pluimveevlees van België naar Zuid-Afrika al sinds 2018 quasi stilligt, was er geen bijkomende impact van Covid op die afzetmarkt.
3. a) Er wordt een brede waaier aan producten geëxporteerd naar Zuid-Afrika. Meer detail kan u terugvinden in de tabel in de bijlage 1.
- b) De belangrijkste exportproducten zijn de bestrijdingsmiddelen, de graanproducten en de afgeleide akkerbouwproducten (hoofdzakelijk chocolade). Meer detail kan u terugvinden in de tabel in bijlage 1. De totale export van agroproducten naar Zuid-Afrika schommelt rond de 150 miljoen euro.
4. Tabel 3 geeft het overzicht van het handelssaldo met Zuid-Afrika voor de agroproducten en voor de totale Vlaamse handel.

Tabel 3. Vlaamse handelssaldo met Zuid-Afrika

	2018	2019	2020	2021 (eerste 10 maanden)
handelssaldo agroproducten	116.201.413	91.868.444	83.600.005	71.751.070
handelssaldo totale handel	-1.441.987.974	-1.525.334.334	-1.392.118.225	-1.198.849.877

Bron: NBB

5. a) Er wordt een brede waaier aan producten geïmporteerd uit Zuid-Afrika. Meer detail kan u terugvinden in de tabel in bijlage 2.
- b) De belangrijkste geïmporteerde producten zijn de dranken, vers fruit, verwerkt fruit en oliehoudende zaden. Meer detail kan u terugvinden in de tabel in bijlage 2. De totale import van agroproducten uit Zuid-Afrika schommelt rond de 60 miljoen euro.

BIJLAGE

1. [De tien belangrijkste geëxporteerde producten vanuit Vlaanderen naar Zuid-Afrika \(in volume en waarde\).](#)
2. [De tien belangrijkste geïmporteerde producten in Vlaanderen uit Zuid-Afrika \(in volume en waarde\).](#)